

O ZI ÎN IDIȘLAND

La Kiev, STEVEN SPIELBERG și-a lansat noul film

„Spell your name” – mărturii despre Babii Iar

La 18 octombrie, cunoscutul realizator american de filme Steven Spielberg a sosit la Kiev și, direct de la aeroport, s-a dus la Monumentul comemorativ de la Babii Iar. Vă reamintim că la Babii Iar, în 29 și 30 septembrie 1940, *Sonderkomando* naziste au asasinat 33.771 de evrei. Alături de ei au fost împușcați romei, prizonieri ai armatei sovietice, naționaliști ucraineni. Șirurile de cadavre erau acoperite cu pământ și peste ele erau aruncate alte sute de oameni împușcați, alt val de pământ, alt val de oameni... Documentarul lui Spielberg, intitulat „Spell your name”, a folosit material din celebra arhivă video, realizată în toată lumea cu fonduri oferite de cineast și care conține 52.000 de interviuri cu supraviețuitorii ai Holocaustului. Dar au fost adăugate și materiale ale unei anchete speciale, destinată filmului. Luând cuvântul în sala premierei, Steven Spielberg a spus: „Eu nu sunt într-o țară străină, eu mă simt aici ca acasă. Când eram tânăr, aveam o cultură iudaică foarte puternică. Am fost crescut de bunicii mei din Ucraina, într-o familie unde se vorbea la masă rusa și idiș”. Atât bunicii din partea mamei, cât și ai tatălui lui Steven Spielberg sunt originari din Ucraina.

Filmul, care durează 90 de minute, va fi prezentat, în 2007, în toata lumea. El a avut un buget de un milion de dolari, oferit de miliardarul ucrainean Viktor Pinciuk, ai cărui părinți au izbutit să fugă din Kiev înainte de intrarea nemților. Documentarul prezintă scene ale masacrului, dar și mărturii ale unor persoane care au ascuns și salvat evreii pe care *Einsatzgruppen*-ele germane îi adunau din case.

La finalul proiecției, S. Spielberg a spus: „Istoriile și experiențele supraviețuitorilor ucraineni trebuie să fie văzute și auzite pretutindeni în lume, unde acest masacru e cel mai adesea ignorat”. Trebuie spus că, după 1991, Șoahul a fost introdus rapid în manualele de istorie din școlile ucrainene și este permanent evocat.

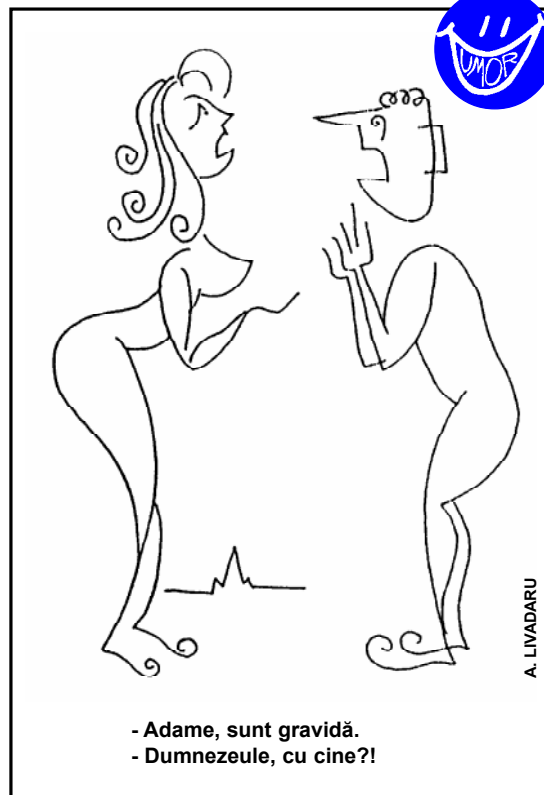
Urmare din pag. 1

Filmul „Moștenirea lui Avram Goldfaden”, a cărui premieră a avut loc la Festivalul de Teatru „A. Goldfaden” de la Iași (ediția 2004), a făcut de acum înconjurul lumii, din Israel și până în America. Această peliculă a demonstrat, fără drept de apel, influența determinantă a creației goldfadeniene asupra *musical*-ului american. Dar filmul a scos la lumină și un alt aspect - condițiile benefice care au existat în Moldova secolului al XIX-lea pentru dezvoltarea teatrului idiș, pentru un anume gen, transplantat apoi pe tărâm american.

Cel de-al doilea film, dedicat lui Ițic Manger, prezintă soarta dramatică a celui mai mare poet de limbă idiș de origine română, evreu rătăcitor modern, a cărui adevărată valoare a fost recunoscută abia după moarte.

Cea de a treia realizare cinematografică, intitulată „Rumenye, Rumenye...” a cărui premieră a avut loc în urmă cu câteva zile, are o tematică mai specială. Ea demonstrează puternica influență reciprocă dintre muzica evreiască klezmer, provenind din zone ale Vechiului Regat (Moldova și Muntenia), și unul dintre genurile muzicii populare românești - doina. Vom reveni mai larg asupra acestui film, limitându-ne acum numai la faptul că din această „coexistență” s-a născut o altă formă de exprimare muzicală - doina evreiască. Sperăm ca în acest fel să satisfacem o cerință mai veche a cititorilor care doresc să afle cât mai multe despre cea de-a doua lor cultură - cea a strămoșilor lor.

„Rumenye, Rumenye...” – o nouă realizare a regizorului Radu Gabrea

- Adame, sunt gravidă.
- Dumnezeu, cu cine?!

O creație israeliană, câștigătoare a Festivalului Internațional de Film de la Haifa

Pelicula „Tnua meguna” („Gest indecent”), a regizorului israelian Tzahi Grad, avându-i în rolurile principale pe actorii Michael Klihouse și Keren Mos, a fost considerată cel mai bun film artistic de lung metraj al celei de a 22-a ediții a Festivalului Internațional de Film de la Haifa. La diferitele secțiuni ale competiției au participat peste 150 de filme din 40 de țări. La ceremonia

de deschidere a Festivalului, regizorul Yehuda (Judd) Ne'eman a primit *Premiul pentru contribuția specială adusă cinematografului israelian*. Cel mai uluit de această distincție a fost însuși premiul, cunoscut pentru filmele sale antirăzboinice și concepțiile sale de stânga. I s-a părut incredibil să fie premiat, la scurt timp după terminarea războiului, când el s-a pronunțat pentru un dialog cu Hamas, Hezbollah și Iran. Dar Festivalul de la Haifa este cunoscut ca locul unde au fost promovați numeroși regizori palestinieni și filmele lor.

Un documentar despre Roman Polanski

Mulți dintre cititorii noștri au văzut, probabil, „Pianistul”, filmul lui Roman Polanski despre Ghetoul din Varșovia. Roman Polanski este și el unul dintre supraviețuitorii Ghetoului, dar viața sa - cu multe succese și premii pentru arta cinematografică - a fost, în același timp, zguduită de episoade tragice. Prima lui soție a fost omorâtă în mod sălbatic de un grup de „satanisti” americani, iar, nu mulți ani mai târziu, Roman a

fost nevoit să fugă din Statele Unite fiindcă altfel îl amenințau ani grei de închisoare pentru că a întreținut raporturi sexuale cu o minoră în vârstă de 14 ani. El s-a refugiat în Franța, unde și-a continuat cariera.

Acum, în America e anunțată lansarea unui documentar, cumpărat deja și de BBC, despre acest episod bizar din viața marelui regizor. Polanski are acum 73 de ani. Laurence Ritterband, judecătorul care l-a urmărit, cu o ură neobișnuită, a murit în 1989, la 88 de ani. Când a aflat că Polanski a fugit în Franța, cu puțin înainte de pronunțarea sentinței, Ritterband a jurat să rămână în post până când Roman Polanski va face greșeala să revină în S.U.A., pentru a-l aresta și condamna. Dar, după cum se vede, nu a apucat această clipă de satisfacție. Oricum, Polanski nu poate călca nici acum pe teritoriul american fără a fi arestat și, din acest motiv, nici nu a venit în 2003 să primească Premiul Oscar pentru „Pianistul”. Realizatoarea de documentare, Marina Zenovici, avându-l ca producător pe celebrul Steven Soderbergh, a intervievat 100 de persoane care au participat la proces, inclusiv pe Samantha Geimer, fetița care a fost în centrul poveștii (acum, o femeie peste 40 de ani), și concluzia filmului este că aventura ei cu Polanski a fost reală, dar că judecătorul Ritterband s-a implicat personal, cu o ură neobișnuită pentru un om al legii. De altfel, sub presiunea avocaților regizorului, într-un târziu, Ritterband a acceptat să cedeze procesul altui judecător. Dar prima lui sentință e încă în vigoare.

Rădăcinile iudaice ale muzicii lui Leonard Bernstein

Recentul Festival Bernstein, de la Universitatea Harvard, a scos la lumină - pe lângă permanenta popularitate a compozitorului și dirijorului, chiar și după 16 ani de la deces - rădăcinile iudaice timpurii ale muzicii sale. Astfel, un grup de cercetători de la Universitate a arătat influența Congregației „Mișkan Tefila” din Boston și a directorului și organistului său, Solomon Barslavsky, asupra copilăriei muzicianului.

Tatăl compozitorului, Samuel Bernstein, originar din Ucraina, a fost un cercetător în probleme talmudice și s-a alăturat sinagogii conservatoare „Mișkan Tefila” din Boston, dominată de evrei est-europeni. Sinagoga avea o orgă excepțională și în timpul slujbelor erau interpretate frumoase melodii evreiești. Într-o scrisoare găsită în arhivele Universității, Bernstein își amintește de zilele tinereții sale și descrie sinagoga drept locul unde a ascultat unele dintre cele mai frumoase melodii din viața lui. Până acum, nimeni nu a știut că Bernstein și-a invitat, în casa lui de vacanță, prieteni din copilărie, cu care a realizat o variantă a operii „Carmen”, în exclusivitate cu interpreți bărbați, în care a introdus melodii idiș.

Pagină realizată de EVA GALAMBOS și ANDREI BANC

SFATUL MEDICULUI

Dr. MIRELA FREIFELD,
medic primar,
doctor în științe medicale

Câteva considerații privind prevenirea bolilor coronariene

În apariția și evoluția bolilor cardio-vasculare un rol important revine factorilor de risc (factori ce determină un grad mai mare de îmbolnăvire în funcție de durata lor, de intensitatea lor, ca și de cumulul lor). Unii factori de risc sunt modificabili. Ei aparțin stilului de viață și aș putea enumera supraalimentația, excesul de alimente conținând grăsimi bogate în colesterol și grăsimi nesaturate, sedentaritatea și stressul. Alți factori de risc se datorează unor afecțiuni ca: hipertensiunea arterială, diabetul zaharat, hipercolesterolemia, obezitatea, guta, factorii trombotici (care pot duce la formarea de „trombi” în sânge, blocând arterele). Există și factori nemodificabili - cum e sexul (sexul masculin e mai predispus la boli cardio-vasculare) -, factori profesionali ori sociali și chiar factori geografici. De asemenea, antecedentele familiale.

În combaterea factorilor de risc un rol major îl are controlul medical periodic, chiar și în lipsa unor simptome. Vă recomand să vă faceți periodic analize de laborator, EKG și radiografii cord-plămân.

Este bine de știut că un exercițiu fizic moderat, dar constant, protejează individul contra unui episod cardiac inițial (cea ce

medicii numesc prevenție primară), dar facilitează și recuperarea în cazul unor boli cardio-vasculare instalate. La pacienții vârstnici, mersul pe jos, ca și o gimnastică ușoară sunt formele cele mai recomandabile de efort fizic cu condiția ca medicul să nu observe contraindicații pentru exercitarea lor.

Rezumând, putem spune că prevenirea afecțiunilor cardio-vasculare la vârstnici, ca și diminuarea efectelor acestora - și astfel, prelungirea vieții - constă într-un regim de viață sănătos, cu evitarea fumatului, excesului de cafea și a alcoolului, a dietei hipercalorice (bogată în alimente cu colesterol), cu respectarea orelor de somn. E bine ca ei să se prezinte periodic la medic pentru depistarea unor eventuale afecțiuni cardio-vasculare sau a complicațiilor acestora și depistarea factorilor de risc, efectuarea unor forme adecvate de exercițiu fizic. Dar importantă e și participarea la activități recreative, întreținerea unor relații sociale agreabile (și vă recomand participarea la acțiunile de la Clubul F.C.E.R.), eliminarea pe cât posibil a factorilor de stress psihic și, după caz, efectuarea unor activități profesionale sau casnice, care aduc satisfacție pacientului.